

WYMAGANIA PRZY ORGANIZACJI POKAZÓW Z UŻYCIEM WYROBÓW PIROTECHNICZNYCH

Przy organizacji pokazów z użyciem wyrobów pirotechnicznych, oprócz wymagań przepisów o ochronie przeciwpożarowej, należy uwzględnić wymagania rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie sposobu prowadzenia prac z użyciem materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz podczas oczyszczania terenów (Dz. U. Nr 42, poz. 216), które określa sposób i warunki zabezpieczenia pokazu pirotechnicznego, a w szczególności minimalne odległości usytuowania publiczności w stosunku do odpalanych ładunków pirotechnicznych na terenie pokazu pirotechnicznego, przedstawione w poniższej tabeli:

Lp.	Rodzaj odpalanego materiału pirotechnicznego	Opis działania	Minimalna odległość od publiczności [m]
1	Wyroby pirotechniki teatralnej oraz filmowej	Snopy lub kaskady iskier, napisy, dymy	odległość jest ustalana w zależności od stopnia zagrożenia, zgodnie z § 5 ust. 3 rozporządzenia tj.: 1) odchylenie od pionu kierunku strzelania; 2) wpływ wiatru bocznego; 3) różnice poziomów między miejscem odpalania ładunków a miejscem zajmowanym przez publiczność.
2	Wyroby pirotechniki widowiskowej niewzlatujące, w szczególności fontanny, wulkany, wodospady, ognie bengalskie, słońca	Snopy lub kaskady iskier, napisy, dymy	30 m
3	Bomby pirotechniczne kuliste (w tym wodne) bez efektu hukowo błyskowego jako odstawowego. Moździerze.	Wystrzeliwane z rur pokazowych, tzw. moździerzy. Podczas działania efekt rozpryskowy w postaci bukietu iskier.	1 x kaliber bomby w milimetrach, ale nie mniej niż 50 m
4	Bomby pirotechniczne cylindryczne niezależnie od efektu i kuliste z efektem hukowo-błyskowym jako podstawowy.	Wystrzeliwane z rur pokazowych, tzw. moździerzy. Podczas działania efekt hukowo-błyskowy	1,2 x kaliber bomby w milimetrach, ale nie mniej niż 60 m
5	Miny, bukiety pirotechniczne	Wystrzeliwane z rur pokazowych, tzw. moździerzy. Efekty snopu iskier w różnych układach, niewzlatujące w postaci zwartej bryły	0,8 x kaliber wyrobu w milimetrach, ale nie mniej niż 40 m
6	Rakiety i inne wyroby latające z napędem własnym (np. latające koła UFO)	Wyroby napędzane silnikiem pirotechnicznym ze stabilizatorem lub bez. Podczas działania efekt hukowo-błyskowy lub rozpryskowy w postaci bukietu iskier.	200 m w kierunku lotu rakiety, 125 m w pozostałych kierunkach

7	Baterie, wyrzutnie wielostrzałowe, rzymskie ognie o kalibrze do 60 mm. Wyrzutnie i rzymskie ognie o kalibrze powyżej 60 mm należy traktować w zależności od efektu jako bomby kuliste lub bukiety	Wyroby wielostrzałowe, w skład których wchodzi wiele rur połączonych układem odpalania. Podczas działania efekt hukowo-błyskowy lub rozpryskowy w postaci bukietu iskier	50 m dla kalibru pojedynczej wyrzutni 30 mm
			70 m dla kalibru pojedynczej wyrzutni 31-60 mm

Objaśnienie:

Podane w powyższej tabeli wielkości wyliczono, przyjmując, że strzelanie odbywa się pionowo lub z odchyleniem od pionu do 10°; nie uwzględniono wpływu wiatru; miejsce strzelania jest położone na tym samym poziomie co publiczność.

Zwraca się również uwagę, że lokalizacja miejsca pokazów powinna uwzględniać spełnienie wymogów co do odległości od terenów leśnych, stogów itp., wynikających z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719).

Warunki przechowywania i sprzedaży wyrobów pirotechnicznych widowiskowych

Sprzedaż wyrobów pirotechnicznych jest dozwolona, jeżeli spełniono wymagania określone w przepisach:

- 1) rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 listopada 2003r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy produkcji, transporcie wewnątrzzakładowym oraz obrocie materiałów wybuchowych, w tym wyrobów pirotechnicznych (tekst jednolity - Dz. U. 2016 poz. 262);
- 2) rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 27 października 2010 r. w sprawie pomieszczeń magazynowych i obiektów do przechowywania materiałów wybuchowych, broni, amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym. (Dz. U. 2010 nr 222, poz. 1451);
- 3) rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 29 lipca 2005 r. sprawie wykazu wyrobów pirotechnicznych, na których nabywanie, przechowywanie lub używanie nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia (Dz. U. 2005 nr 158 poz. 1329);
- 4) rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109, poz. 719).

Pomieszczenia, w których jest prowadzony obrót wyrobami pirotechnicznymi, dzieli się na pomieszczenia:

- 1) sklepowe - przeznaczone do realizacji bezpośredniej stałej sprzedaży;
- 2) zaplecza - przeznaczone do przechowywania ilości wyrobów pirotechnicznych
- 3) zapewniających ciągłość sprzedaży;
- 4) magazynowe - przystosowane do składowania wszystkich rodzajów wyrobów pirotechnicznych w ilościach przekraczających łączną masę 1000 kg brutto, nieprzerwanie przez okres co najmniej 90 dni w roku, oraz do sprzedaży wyrobów pirotechnicznych widowiskowych klasy 4, wyrobów pirotechnicznych przeznaczonych do użytku teatralnego klasy T2 oraz pozostałych wyrobów pirotechnicznych klasy P2;

- 5) doraźnej sprzedaży - przeznaczone do realizacji okolicznościowej sprzedaży wyrobów pirotechnicznych widowiskowych, nie dłużej niż 21 dni w roku.

W pomieszczeniach sklepowych i pomieszczeniach zaplecza mogą znajdować się wyłącznie wyroby pirotechniczne widowiskowe klasy 1, 2 i 3, wyroby pirotechniczne przeznaczone do użytku teatralnego klasy T1 oraz pozostałe wyroby pirotechniczne klasy P1, w ilościach nieprzekraczających 1000 kg brutto ich łącznej masy, odpowiednio dla każdego z tych pomieszczeń.

W pomieszczeniach doraźnej sprzedaży mogą znajdować się wyłącznie wyroby pirotechniczne widowiskowe klasy 1, 2 i 3, w ilości nieprzekraczającej 300 kg brutto ich łącznej masy.

Prowadzenie sprzedaży wyrobów pirotechnicznych w innych obiektach handlowych musi odbywać się wyłącznie na wyodrębnionych do tego celu stoiskach, bez możliwości sprzedaży samoobsługowej.

Pomieszczenia sklepowe oraz zaplecza, przystosowane na obrót materiałami pirotechnicznymi, można eksploatować jeżeli:

- 1) temperatura w pomieszczeniach przy pomiarze na wysokości 1 m od podłogi nie przekracza 30 °C (303 K) i zainstalowane są środki techniczne gwarantujące spełnienie tego wymogu;
- 2) są wyposażone w co najmniej dwie gaśnice pianowe o minimalnej 6-litrowej pojemności środka gaśniczego oraz w koc gaśniczy;
- 3) przechowywane wyroby pirotechniczne posiadają zabezpieczenie przed powstawaniem w nich niekorzystnych przemian chemicznych lub fizycznych, mogących powodować zwiększenie wrażliwości materiału na bodźce, pogorszenie trwałości chemicznej oraz powodujących inicjację wybuchu lub zapłon;
- 4) posiadają konstrukcję zabezpieczającą przechowywane materiały przed kradzieżą oraz dostępem nieuprawnionych osób;
- 5) posiadają system wentylacji wyciągowej;
- 6) są usytuowane w obiekcie, który posiada sprawną instalację odgromową, spełniającą wymagania ochrony przed wyładowaniami atmosferycznymi;
- 7) urządzenia i instalacje elektryczne są sprawne technicznie i spełniają wymagania bezpieczeństwa zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi instalacji elektrycznych w obiektach budowlanych;
- 8) elementy i przewody grzewcze w pomieszczeniach są rozmieszczone przynajmniej w odległości 1 m od opakowań zawierających wyroby pirotechniczne, a ich temperatura nie przekracza 120°C (393 K);
- 9) drzwi ewakuacyjne otwierają się na zewnątrz pomieszczenia w wyniku pchnięcia lub rozsuwają się po stronie zewnętrznej pomieszczenia;
- 10) okna służące za wyjścia awaryjne otwierają się na zewnątrz, natomiast otwory okienne posiadają wymiary co najmniej 0,75 m x 0,75 m;
- 11) wymiary wewnętrzne pomieszczeń zapewniają bezpieczne operowanie opakowaniami składowanych wyrobów oraz swobodne poruszanie się osób kupujących i personelu;
- 12) półki, regały i inne wyposażenie pomieszczeń są wykonane z materiałów trudno zapalnych, uniemożliwiających tworzenie się w czasie pożaru szkodliwych substancji chemicznych, zagrażających zdrowiu lub życiu ludzi.

Strefa ochrony dla pomieszczeń sklepowych, zaplecza oraz miejsc sprzedaży doraźnej, wydzielonych przeciwpożarowo w sposób określony w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, obejmuje obszar tych

pomieszczeń, a w przypadku braku wydzielenia przeciwpożarowego tych pomieszczeń, obejmuje obszar wokół nich o pasie szerokości co najmniej 8 m.

W strefie ochrony pracodawca nie powinien dopuścić do:

- 1) palenia tytoniu;
- 2) prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, w szczególności:
 - a. używania otwartego ognia,
 - b. prowadzenia prac spawalniczych lub prac związanych z wytwarzaniem iskier mechanicznych,
 - c. prowadzenia innych prac mogących stworzyć warunki dla zapłonu lub wybuchu
- 3) zgromadzonych wyrobów pirotechnicznych;
- 4) gromadzenia i przechowywania materiałów palnych innych niż wynikające z wyposażenia obiektu handlowego.

Jeżeli pomieszczenia, stanowiące części obiektów handlowych nie są pomieszczeniami wydzielonymi przeciwpożarowo, wokół nich wyznacza się strefę ochrony, w której poza czynnościami niedopuszczalnymi, nie należy przechowywać substancji i preparatów sklasyfikowanych jako łatwopalne, skrajnie łatwopalne bądź wysoce łatwopalne oraz butli zawierających sprężony gaz.

Używając wyrobów pirotechnicznych należy pamiętać, że w wielu przypadkach wojewodowie lub władze samorządowe prawem miejscowym wprowadzają zakaz lub ograniczenia używania wyrobów pirotechnicznych w miejscach publicznych, a możliwość organizowania pokazów uzależniają od uzgodnienia ich z właściwymi organami PSP.

Szczegółowe wymagania dla pomieszczeń magazynowych, przeznaczonych do składowania widowiskowych wyrobów pirotechnicznych, nieprzerwanie przez okres co najmniej 90 dni w roku, określają przepisy wspomnianego na wstępie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 27 października 2010 r. w sprawie pomieszczeń magazynowych i obiektów do przechowywania materiałów wybuchowych, broni, amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym. (Dz. U. 2010 nr 222, poz. 1451).